

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Geografia nauczycielska

(nazwa specjalności)

Nazwa	Morze Bałtyckie i gospodarka morską	
Nazwa w j. ang.	<i>The Baltic sea and marine economy</i>	
Koordynator	Dr hab. Tomasz Bryndal prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr Wioletta Kilar Dr hab. Tomasz Bryndal prof. UKEN
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu, uczestnik przedstawia **główne cechy i stan środowiska przyrodniczego** Morza Bałtyckiego. Zna czynniki które wpływają na stan środowiska Bałtyku oraz **dostrzega potrzebę jego ochrony**. Charakteryzuje gospodarkę morską Polski oraz dyskutuje na temat możliwości jej rozwoju na podstawie zebranych materiałów źródłowych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Student scharakteryzuje cechy środowiska przyrodniczego oraz omawia wpływ poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego na uwarunkowania rozwój i funkcjonowanie głównych sektorów gospodarki morskiej.	W06, W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01 Potrafi wyszukać i pozyskać informacje pozwalające na ocenę stanu wybranych komponentów środowiska Morza Bałtyckiego.	U05
	U02 Potrafi wyszukać i pozyskać informacje pozwalające na dokonanie oceny kierunków rozwoju wybranych sektorów gospodarki morskiej w Polsce.	U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01 Rozumie potrzebę dbania o stan ekosystemu Morza Bałtyckiego oraz prowadzenie gospodarki morskiej opartej o zasady zrównoważonego rozwoju. K02 Sumiennie wykonuje powierzone mu zadania.	K01 K04

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	10								
	Zal.									

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs prowadzony jest w formie wykładu i ćwiczeń, podczas których studenci wykonują projekty przewidziane na dane ćwiczenie.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					X			X					
U01					X	X							
U02						X							
K01								X					
K02					X								

Kryteria oceny

Zaliczenie wykładu: obecność (pow. 75%) i aktywny udział w wykładzie (udział w dyskusji). Na koniec kolokwium zaliczeniowe.

Zaliczenie ćwiczeń:

Wykonywanie projektów przewidzianych na ćwiczenia.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

- 1) Zakres treści związanych z Morzem Bałtyckim i gospodarką morską w Podstawie programowej kształcenia ogólnego dla geografii.
- 2) Rozwój paleogeograficzny Morza Bałtyckiego - wpływ na współczesne warunki środowiska geograficznego (położenie na tle kontynentu, wielkość zlewiska, cechy morfometryczne masy, ukształtowanie dna, typy brzegów, bogactwa mineralne).
- 3) Warunki klimatyczne i hydrologiczne Morza Bałtyckiego i ich wpływ na funkcjonowanie ekosystemu morza i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej człowieka (temperatura powietrza i wody, cyrkulacja atmosferyczna, wielkość dopływu i odpływu wody, krążenie i wymiana wód, hydrologiczne zdarzenia ekstremalne, kształtowanie się zasobów naturalnych).
- 4) Gospodarka morską – podstawowe pojęcia. Wpływ elementów środowiska przyrodniczego na życie i gospodarkę człowieka nad Bałtykiem.
- 5) Rybactwo a rybołówstwo. Połowy i produkcja akwakulturowa na świecie i na Bałtyku.
- 6) Porty morskie oraz żegluga morska i przybrzeżna na Bałtyku. Transport morski i oceaniczny oraz jego znaczenie w wymianie handlowej.
- 7) Energetyka morska na Morzu Bałtyckim. Przemysł stoczniowy w Polsce.
- 8) Gospodarka morska Polski – wpływ uwarunkowań międzynarodowych na perspektywy rozwoju gospodarki morskiej Polski.

Ćwiczenia:

- 1) Ekosystem Morza Bałtyckiego – powiązania funkcjonalne w obrębie komponentów środowiska przyrodniczego i ich wpływ na kształtowanie się zasobów naturalnych zbiornika.
- 2) Zanieczyszczenie wód Bałtyku (czynniki wpływające na jakość wód, rodzaje zanieczyszczeń, przestrzenne i czasowe zmiany w ilości dostarczanych ładunków zanieczyszczeń, poprawa jakości wód, działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego)
- 3) Współczesne zmiany środowiska (zmiany spowodowane czynnikami naturalnymi i działalnością człowieka – dyskusja)
- 4) Charakterystyka elementów gospodarki morskiej Polski – analiza na podstawie materiałów źródłowych (w tym kompletowanie materiałów do pracy zaliczeniowej - esej).
- 5) Turystyka morska i przybrzeżna na Bałtyku.
- 6) Prezentacja prac semestralnych. Dyskusja panelowa na temat możliwości rozwoju gospodarki morskiej Polski.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

The Baltic sea, environmental conditions, natural resources, marine economy,

Wykaz literatury podstawowej

Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem: szkoła podstawowa, liceum, technikum oraz branżowa szkoła I stopnia. Geografia. Wyd. MEN

HELCOM - Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku <https://helcom.fi/>

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/biezaca-dzialalnosc-helcom>

Serwis Informacyjny PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY GEOLOGICZNEJ – <https://jednaziemia.pgi.gov.pl/>

Herbich, J. Stępnowski, P., Podlesińska E., 1998, Morze Bałtyckie – o tym warto wiedzieć, Zeszyty Zielonej Akademii, 7, Polski Klub Ekologiczny, Okręg Wschodnio-Pomorski, Gdańsk.

https://cgis.oig.ug.edu.pl/dane/morze_baltyckie.pdf

Zaucha J., Matczak M., Przedzimirska J., 2009, Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych. Instytut Morski w Gdańsku, Gdańsk.

http://www.kgfiks.oig.ug.edu.pl/czochanski_publicacje_pdf/przyszle_wykorzystanie_polskiej_przestrzeni_morskiej.pdf

Wykaz literatury uzupełniającej

Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej,

Pomorska Platforma Komunikacji Społecznej <https://ekoagora.pl/>

Naturalnie Bałtyckie <https://naturalniebaltyckie.pl/>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	14
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2